

Žadintuvas suskamba trečių ryto. Tingiu keltis, bet žada gerą orą. Ech, reikia. Pabučiuoju saldžiai parpiančių žmogų, keliuosi, apsiprausiu, susirenku mantą ir leidžiuosi į kelionę. Po puodelio kavos miegai galutinai išsilaksto, o dar matau, kad bus saulėtas rytas ir rūkas, tai gal jie šį kartą priplauks arčiau. Atvykęs prie ežeriuko įsispiriu į guminius, užsimetu maskuotę, pasitikrinu, ar veikia fotoaparatas, ir nušlapsiu užpelkėjusia pakrante iki numatytos vietos. Paukščiai rėkia kaip išprotėję, spėju, tik todėl, kad sušiltų. Pavasaris, kaip ir pranašavo barsukas, nėra pats šilčiausias – dabar tik vienas laipsnis šilumos. Džiaugiuosi, kad nepamiršau pirštinių. Mano paukščių dar nesimato. Įkrentu į drėgnus kiminus ir laukiu. Saulės spinduliai švysčioja pro pušų šakas, ežeras verda it katilėlis, garuoja, kyta, menkas vėjelis miglos skutus it pūkinius laivus gainioja po visą paviršių.

Pralaukęs porą valandų pamatau juos iš toli. Jie kaip visada kartu, snapai pakelti, ramiai dairosi aplinkui, kartais elegantiškai paneria ir vėl plaukia lyg niekur nieko. Gretimam ežere suklinka paukščiai. Taip, ten irgi gyvena juodakakliai narai. Maniškiei suklūsta, vienas ištempia kaklą ir atsako skardžiu klyksmu, kuris pašiaušia kiekvieną mano plaukelį. Jie jau arti. Visai arti.

Stebiu juos ir negaliu atsigrožėti jų apdaru, laikysena. Jie pamato kažką – ne mane, o tik fotoaparato stiklą. Susidomi ir pradeda ratais aplink plaukioti murkdami, klykaudami, taškydamiesi. Trumpam net nustoju fotografuoti, kad pasigrožėčiau ta akimirka be jokių kamery. Vienu metu jau maniau, kad jie lips krantan. Ir kai jie priplaukę sustojo, kaip man reikia, padariau nuo šiol savo mėgstamiausių kadrų. Iki tol mėgstamiausia nuotrauka buvo „Šarkos“, kuri puikavosi pirmos mano knygos „Metai. Gamtos fotografo dienoraštis“ viršelyje.

Kadangi turiu naują viršelį, reikia ir naujos knygos. Praėjo septyneri metai, per tą laiką patyriau daugybę nuotykių, įamžinau daug sau naujų gyvūnų ir augalų. Tačiau procesai gamtoje, nors klimatas ir keičiasi, išlieka vis tie patys ir tuo pačiu metu. Tuo pačiu metu prasideda (pa)vasaris, tuo pačiu metu užburbuliuoja teterviniai, suloja stirnos ar sumauroja elniai. Paukščiai keliauninkai vis dar grįžta ir išskrenda. Šioje knygoje rasit ir įprastų spektaklių aktorių, ir šiek tiek naujų, tačiau visi be išimties sutikti čia, mūsų nuostabioje Lietuvoje. Tad linkiu įdomios kelionės po mūsų gamtą.

Pavasaris tradiciškai prasideda vasarį. Koks bus pavasaris, tradiciškai sausio 25-qjį (tai jau tikrai nebe viduržiemis, o žiemos pabaiga) pasako barsukas. Dažniausiai jis nemeluoja. Dažniausiai jis sako, kad pavasaris bus, ir nė karto neapgavo. Kartais jis sako, kad pavasaris bus šaltas, ir kartais pataiko. Kartais sako, kad bus ankstyvas, ir, o stebukle, vėl kartais pataiko.

KO NEPRAŽIOPSOTI:

Eglynuose pasiklausyti kryžiasnapių dainų.

Virš miškų ir laukų grožėtis jūrinių erelių ir kranklių tuoktuvėmis.

Miškuose ir laukuose pasveikinti vilkus, lūšis bei lapės vestuvių progą.

Pasitikti pirmąsias grįžusias žąsis ir gerves.

Pasigėrėti gulbių giesmininkų būriais ir potvyniu deltoje.

Išgirsti pirmąjį vieversį.

Eiti ieškoti pirmųjų didžiausių elnių ragų.

Kaip pavasarį pamatyti vasarį? Jei netyčia su savimi turit ausis ir akis, jūs tikrai patys tą galit pajusti. Pastebėjot, kaip smarkiai ir smagiai pradėjo čirkšti žvirbliai? Bet turbūt nepastebėjot, kaip smarkiai padidėjo žvirblių sėklidės. Pastebėjot, kaip kasdien vis garsiau gieda mėlynosios ir didžiosios zylės? Kaip būgnus muša geniai? Jei geresnes ausis užsidėsit, ir juodąjį strazdą išgirsit. Pastebėjot, kad jau kovai tikrinasi lizdus, o varnos irgi kuosas it lakštingalėlės suokti pradėjo? Jei įsimesit į kuprinę akis, tai užmiestyje pamatysit įsimylėjusias lapes, kranklius, jūrinius erelius, o gal net vilkus ir lūšis.

Kad ir koks pavasaris būtų, jo pranašai visada yra tie patys.

Sugrįžo. Gervės

Pavasariški potėpiai

PAVASARIŠKI POTĖPIAI

Mane tikrasis pavasarinis jausmas apima ne tada, kai plieskia saulė ir zylių testosterono perteklius liejasi iš gerklių, o kai va taip apniukę, oras prisotintas sniego tirpsmo drėgmės ir laukuose atsiranda pirmi plikos žemės lopinėliai. Tada kreipi akis bei ausis dangun ir bandai išgirsti pirmąjį vieversio čirenimą

Pūgoje. Kranklys

KOKS (PA)VASARIS BE KRANKLIŲ – MANO MĖGSTAMIAUSIŲ PAUKŠČIŲ

Man niekada nepabosta jų fotografuoti, tik šį kartą sugalvojau pagauti juos pūgoje. Yra tokių dienų, kai ir šuns laukan niekas negina, bet kaip tik tokios dienos man ir reikėjo – milžiniško vėjo ir snygio.

Dar tamsoje įsliuogiau į paruoštą iš anksto slėptuvę, kad tie patys sumaniausi ir gudriausi paukščiai nieko neįtartų, o tada tik aštuonios valandos laukimo, bandant išvengti snaigių, kurios lipdė tiek akinius, tiek fotoaparatus. Vėjo nugairinta veido oda pasidarė it susigėdusios mergelės, bet pavyko.

Gražuoliai nieko neįtarė ir mielai man pozavo kovodami su vėju bei sniegu.

Didysis apuokas

PAVASARIO PAIEŠKOS DELTOJE

Jei nepajutot pavasario mieste, yra vieta, kur jis pirmiausia pasirodo. Ji vadinama Nemuno delta. Tad kasmet dar (pa)vasario mėnesį ten užsuku pasiklausyti gulbių giesmių, pasidairyti, ar negrįžo vieversiai, pilkosios žąsys, pempės ir gervės. Jei pavasaris ankstyvas, ten visko galima prisižiūrėti ir dar pasiklausyti didžiojo apuoko aimanų.

Žalgirių miškas. Kelios valandos po vidurnakčio. Kažkur šone pro lengvus debesis braunasi apgraužta pilnatis. Jos šviesoje išryškėja užsilikę sniego lopinėliai, išbalę beržai, sublyksi ledas. Miškas prabyla. Ne, ne pats miškas, o jį sukaustęs ledas. Kažkur toli, kitam apsemto miško gale, pokšteli ir aidas, pasigavęs tą garsą, laksto tarp užmirkusių alksnių – pokšt, pokšt, pokšt, pokšt. Tada jau arčiau, neišlaikęs įtampos, skyla ledas ir vėl aidas skuta mėnesienoje, kad visi išgirstų. Netoliese pasigirsta duslus uhūūū. Nejučia išsiviepiu iš laimės – didysis apuokas. Tada jau jie dviese šnekėjo – pokšintis ledas ir apuokas. Vienas apie meilę, kitas apie skausmą.